

סניצ' חן כינור
הממונה על חוק חופש המידע
משטרת ישראל

הנדון: פרסום נהלי אמצעים לפיזור הפרות סדר ונהלי חסימת צירי תנועה ראשיים

בשם התנועה לחופש המידע (להלן: "התנועה"), אני פונה אליך בנושא שבנדון לאור פרסום חלקי בלבד של נהלים באתר משטרת ישראל (להלן: "המשטרה" או "הרשות") בניגוד לעקרונות והוראות חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") והפסיקה, ומבקש כי תשקלי את פרסום הנהלים האמורים ללא השחרות, והכל כמפורט:

1. נוהל הפעלה מבצעית של יחידת הפרשים:

לאחר תכתובת במסגרת בקשת חופש מידע מספר 366079, שנערכה בין התנועה והאגודה לזכויות האזרח לבין המשטרה לפרסום "נוהל הפעלה מבצעית של יחידות הפרשים" שמספרו 220.013.06 (להלן: "נוהל פרשים"), הסכימה הרשות להעביר לידי המבקשים את נוהל פרשים המלא ללא השחרות וכן את נוהל "הפעלה ושימוש במערכת אקוסטית צעקה" שמספרו 220.010.19 (להלן: "נוהל צעקה"). נוהל זה פורסם על ידי התנועה באתר התנועה, במידע לעם וברשתות החברתיות.

בעוד נוהל צעקה פורסם במלואו באתר הרשות, נוהל פרשים עודנו מופיע במתכונתו החלקית והחסויה חרף העובדה שהועבר לרשותנו במלואו והוא גלוי לציבור. הסכמת הרשות לחשוף את המידע ולמסור לנו את הנוהל במלואו בעקבות ההנמקות שכבר הובאו בפניכם על ידינו, וזאת לצד לשון הנהלים עצמם, מאשרת כי מדובר באמצעים בעלי מדרג הפרות סדר זהה ובנושא דומה לאלו שפורסמו לציבור בעקבות עת"מ 22015-02-22. על כן, נבקשכם לפרסם ולהנגיש את הנוהל לציבור הרחב גם באתר הרשמי של משטרת ישראל במקום בו מצויים הנהלים ולהקפיד ולעדכן את פרסומם היזום כאשר אלו משתנים או מתעדכנים.

2. כמו כן, לאור פסיקת בית המשפט המחוזי בירושלים [בעת"מ 22015-02-22 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל](#) (להלן: "פסיקת בהמ"ש המחוזי" או "פסק הדין") בה כתב כבוד השופט נועם דברים שעודם מתאימים להתכתבויות קודמות אך שוב גם לעניינינו, ברור כי ישנה חשיבות מרכזית לפרסום הנוהל המלא לציבור:

"מעבר לבקרה והפקת לקחים, הרי שצודקות העותרות בטענתן, כי כדי שמקרים של חריגות מן הנוהל יתגלו, יש צורך שהציבור בכלל ומפגינים בפרט ידעו מהם הכללים הקבועים בנהלים וידווחו במקרים של חריגה מהנוהל או חריגה

התנועה לחופש המידע (ע"ר)

الحركة لحرية المعلومات

The Movement for Freedom of Information

מסמכות; וכי אין תחליף לתלונות שהציבור מגיש למח"ש או לגופים אחרים, או לביקורת חיצונית עצמאית על פעילות המשטרה."

3. בתוך כך נעיר כי "נוהל הוראות בטיחות בהפעלת סוסים בשגרה ובמבצע" שמספרו 220.013.01 (להלן: "נוהל הפעלת סוסים") מושחר בחלקו, אך רלוונטי גם כן למדרג הפרות הסדר המדובר, ועל כן נבקש לשקול את פרסום נוהל הפעלת סוסים באופן מלא וללא השחרות גם באתר הרשות.

4. נוהל חסימת צירי תנועה ראשיים:

מבדיקה שערכנו עולה כי נוהל "חסימת צירי תנועה ראשיים" שמספרו 221.111.05 (להלן: "נוהל חסימת צירים") פורסם באופן חלקי בלבד, לרבות החסיית סעיפי מושגים שנועדו לקריאה מלאה של נוהל חסימת צירים, פירוטי השיטה, רמה מבצעית המחויבת לנוהל וכן הסתרת פקודות ותקנות רלוונטיות.

כפי שנכתב בנוהל חסימת צירים, המצבים המבצעיים הנוגעים לחסימה הם מ"מחאות בסמוך לכבישים עירוניים ובין עירוניים... מעשה שכיח ויום יומי במדינת ישראל." (סעיף 1' לנוהל). המחאות הנרחבות בחצי השנה האחרונה הפונות כלפי ממשלת ישראל, כללו לעתים חסימת כבישים שגררו את תגובת המשטרה בתורה ותוך כך נתקל הציבור באמצעים לפיזור הפגנות המשמשים לסילוקו, נושא שאף הועלה על סדר יומה של ישיבת הממשלה האחרונה מיום 9.7.23, בה התבקשה היועצת המשפטית לממשלה על ידי השרים להגיש הנחיות כתובות ומידע נוסף הנוגע לחסימות צירים.

5. מבלי להתייחס לכלל הנימוקים הדורשים הבהרה לצד ההשחרות בנוהל חסימת צירים, הסתרת חקיקה רלוונטית כפי שעולה מנספח ב' לנוהל חסימת צירים היא לא דבר של מה בכך. פעולה זו מעלימה מעיני הציבור בפועל את גבולות ההסמכה המנחים שבחוק, ואת מקור סמכותה של המשטרה אשר רק מכוחם יכולה היא לפעול.

6. דומה כי ההשחרות המופיעות בנוהל האמור בנימוקי "חשש לפגיעה בביטחון הציבור" "חשש לפגיעה בתפקודה התקין של המשטרה" ו"חשש לגילוי שיטות", בעיקרם כוונו להפנות אל סעיפים 9(א)(1), 9(ב)(1) ו-9(ב)(8) לחוק בהתאמה. אף אם בחינת הפרסום על ידי הרשות נעשתה טרם מתן פסק הדין, וזו נתנה משקל אחר לחשיבות חשיפת המידע לציבור. כעת ולאור פסיקת בהמ"ש המחוזי וקיומן של חסימות מרובות באופן שגרתי לא ניתן להשאיר את ההשחרות על כן. היעדר נימוק ברור לסירוב לחשוף את המידע אינו מאפשר לעמוד על הפעלת שיקול הדעת של המשטרה בבחונה את העברת המידע לציבור, וזה האחרון אינו יודע האם אכן יש חשש לפגיעה "בביטחון הציבור" כאשר המידע מוסתר או חשוף לו עצמו.

התנועה לחופש המידע
الحركة لحرية المعلومات
The Movement for Freedom of Information

7. לאור כל האמור אבקש לשקול מחדש את החלטת הרשות להסתיר את הסעיפים המושחרים בנוהל חסימת צירים, תוך מתן משקל לאינטרס הציבורי, לחופש התנועה והזכות להפגין והכל תוך קריאה קפדנית של פסק הדין של בהמ"ש המחוזי והנימוקים שהובילו את בהמ"ש הנכבד לקבל את עתירת התנועה.

8. לסיכום, אנו נמצאים בימים סוערים בהם כוחות משטרת ישראל פועלים בצורה אינטנסיבית ויום-יומית אל מול אזרחים המבקשים למחות כנגד הממשלה ויוזמות החקיקה שמקודמות, חיכוך זה אינו פשוט לאף אחד מן הצדדים. לצד זאת, קיים אינטרס ציבורי משמעותי ביותר בחשיפת המידע המלא בנהלים האמורים בכפוף לדין שמתווה החוק והפסיקה. השימוש בפרשים בפיזור הפגנות, חסימת כבישים של אזרחים או המשטרה עצמה, כולם חלק מהדיון הציבורי הרחב הנוגע גם לאמון שנותן הציבור במשטרה ובכוח בו היא נוקטת בעת שהיא מגינה על הציבור ומבקשת לשמור על השגרה. אנו סבורים כי חשיפתם המלאה של אותם נהלים יכולה לסייע לפעולת המשטרה ולשמור עליה ועל הציבור בעת הפעלת כוח. ככל שישנם סעיפים חריגים ספציפיים בנהלים האמורים, אותם מבקשת משטרת ישראל לחסות אנו מבקשים לקבל מענה מפורט ומנומק להחסייתו של כל סעיף בנפרד.

בברכה,

עו"ד דן רוזנטל
התנועה לחופש המידע